

jeg besidder en saadan Indskyldelse, at jeg kan sætte et Lovforslag igjennem uden at motiverere det, det forstaaer jeg ikke. Jeg motiverer ethvert Forslag, jeg forelægger, saagodt jeg formaaer, det er en Pligt, som jeg veed der paahviler mig, og som jeg aldrig har søgt at frigjøre mig for. Men den Forslagsstiller vilde være lide faren, der var forpligtet til at fremkomme med enhver Dplysning, som en anden Rigsdagsmand muligen maatte forlange, thi det vilde være den letteste Vej til at forhindre ethvert Forslag fra at komme frem. Jeg troer ikke, at det er en berettiget Fordring til eller en Pligt, der kan paahvile en Forslagsstiller, forud at skulle tilveiebringe alle de Dplysninger, der muligviis kunde forlanges af en eller anden Rigsdagsmand. Som sagt, intet Forslag kunde komme frem eller blive vedtaget, naar en Forslagsstiller maatte ansee sig endog blot moralsk forpligtet at skaffe enhver Dplysning tilveie, som andre Rigsdagsmænd muligen maatte forlange. Det er enhver Rigsdagsmands Pligt selv at forskaffe sig de Dplysninger, som han i en Sag anseer for nødvendige.

Dankier: Det forholder sig ikke ganske rigtigt, naar det ærede Medlem fra Horsens (Tutein) har sagt, at jeg havde gjort min Stemme for dette Forslag afhængig af, at der indbragtes et juridisk Element i Commissionerne. Saadant troer jeg ikke at have sagt. Jeg har derimod yttret, at det juridiske Element kunde undværes, naar man vilde gaae den Vej, som man er slaaet ind paa ved Sagens Forelæggelse.

Justitsministeren: Jeg skal kun tillade mig en ganske kort Bemærkning. Det er yttret af adskillige ærede Talere, at flere af de Erindringer, jeg har fremsat imod Lovforslaget, blive uden Betydning, deels paa Grund af Bestemmelserne i § 7, og deels derved, at den Indretning, som nu tilsigtes indført, allerede tildeels finder Sted. Hvad nu angaaer Bestemmelsen i § 7, da hedder det rigtig nok deri, at kun de Bestemmelser i Forligelses Lovgivningen, som staae i Strid med Bestemmelserne i Lovforslaget, ere hævede, hvoraf altsaa føl-

ger, at alle andre Bestemmelser staae ved Magt; men naar man gjennemgaaer de Bemærkninger, jeg har tilladt mig at fremsøre med Hensyn til Lovforslaget, vil man finde, at der i Lovgivningen savnes udtrykkelige Bestemmelser om de Egenheder og Forhold, som jeg bestiderede ved Lovforslaget. Forsaavidt det er yttret, at der allerede nu paa Landet eksisterer en saadan Indretning som den, der er foreslaaet, naturligviis med Undtagelse af den Maade, hvorpaa Medlemmerne af Commissionen vælges, da skal jeg tillade mig at erindre om, at Forordningen af 10de Juli 1795 aldeles ikke omtaler, at en saadan Indretning er tilstede, den nævner kun, at Amtmanden skal forestaae Forligsvæsnets, og naar han ikke kan overkomme det, skal han bestikke Herredsfogden dertil, og dernæst bestemmes der, at han kan udnævne en anden kyndig og rejsindig Mand dertil, men der er ikke i Forordningen sagt, at Commissionen skal bestaae af 2 Medlemmer, og det er ogsaa høist sjældent Tilfælde paa Landet, at Commissionen bestaaer af 2 Medlemmer. Der eksisterer et Cancelliecirculare, saavidt jeg erindrer, af November 1795, hvori Amtmanden tilskrives, at hvor Herredsfogden eller Amtmanden ikke kan udføre Forligsvæsnets paa Landet, skal han gjøre sig Umage for at faae to Mænd til at forestaae Samme, men saavidt mit Kjendskab til Forholdene paa Landet strækker sig, er der kun meget faa Steder, hvor Forligsmæglingen forestaaes af 2 Mænd. Ja, det ærede Medlem fra Marhuus (Dankier) ryfter paa Hovedet, men det nytter ikke. Maafee har han Ret i sin Paastand med Hensyn til Sjælland, men i Jylland, hvor Forholdene ere mig nøiere bekendte, besørges Forligsmæglingen hovedsagelig af Amtmanden, Herredsfogden og en enkelt Mand.

Sjæberning: Jeg vil blot tillade mig at bemærke, at det er en simpel Kjendsgjerning, at netop i Oprindelsen af Forligsvæsnets have Forligelsescommissionerne paa mange Steder været sammensatte aldeles uden juridisk kyndige Mænd, men det er ganske vist, at man i Praxis efterhaanden har taget Amtmanden eller Herredsfogden med, men det er paa ingen Maade Noget, som er almindeligt, jeg har været til-